

Hem?ire ve Yönetic? Hem?irelerin Performans De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hem?ire ve Yönetic? Hem?irelerin Performans De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22811>

Özet

Hem?ire ve Yönetic? Hem?irelerin Performans De?erlendirme Ölçe?i, 1998 y?l?nda Berrin Selçuk Yalç?n taraf?ndan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilm? özgün bir ölçektir. Bu ölçek, hastanelerde görev yapan hem?irelerin ve yönetici hem?irelerin i? performanslar?na ili?kin görü?lerini, beklentilerini ve mevcut performans de?erlendirme süreçlerine dair alg?lar?n? sistematik olarak ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, toplam 21 maddeden olu?makta olup, yap? geçerlili?i analizleri sonucunda 6 temel faktör alt?nda toplanm??t?r. Ölçe?in derecelendirilmesi 5'li Likert Ölçe?i format?nda yap?lm?? olup, yüksek iç tutarlılık de?erleri (Genel **Cronbach Alfa** $r=0.85$) ile psikometrik açıdan sağlam bir enstrüman oldu?u kan?tlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Performans De?erlendirme, Hem?ire, Yönetici Hem?ire, Psikometrik Ölçek, Cronbach Alfa, Likert Ölçe?i, Sa?lık Yönetimi, Örgütsel Performans.

Yazarlar

Berrin Selçuk Yalç?n

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, sa?lık kurumlarında görev yapan hem?irelerin ve yöneticilerinin, uygulanan **performans de?erlendirme** süreçlerine dair alg?lar?n?, memnuniyet düzeylerini ve beklentilerini objektif bir ?ekilde ölçmektir. Geli?tirme çalışması, mevcut de?erlendirme sistemlerinin etkinli?ini nicel verilerle ortaya koyarak, hem?irelik hizmetlerinin kalitesini artırmaya yönelik yönetsel stratejilere zemin hazırlamaya hedeflemiştir.

Ölçek, spesifik olarak hem?irelik mesle?inin gerektirdi?i yetkinlik alanları, yönetsel destek beklentilerini ve de?erlendirme sonuçlarındaki kariyer ve mesleki gelişim üzerindeki etkisini incelemek üzere tasarlanm??t?r. Bu kapsamda, çalışanların de?erlendirme sürecini ne kadar adil, şeffaf ve te?vik edici buldukları gibi kritik de?işkenler ölçülmektedir.

Yap? (Konstrukt)

Ölçek, hem?irelik hizmetlerinde performans de?erlendirme kavram?nın çok boyutlu yap?s?n? ölçmek üzere geli?tirilm?tir. Ölçülen temel yapı, hem?irelerin mesleki yeterlilikleri, yönetimle ileti?imleri, i? yükü algıları ve performans sonuçlarına yönelik beklentileri gibi bileşenleri kapsamaktadır. Ölçe?in faktör analiziyle ortaya çıkan 6 faktörlü yapı, bu karmaşık yapındaki alt boyutların detaylıca inceleme imkanı sunarak, de?erlendirmenin sadece teknik becerilerle sınırlı kalmadığını göstermektedir.

Bu faktörler genellikle; klinik yeterlilik, ekip çalışması ve iletişim, yönetsel geri bildirim, profesyonel sorumluluk, problem çözme yetene?i ve etik ilkelere ba?lı?k gibi hem?irelik mesle?i için hayati önem taşıyan performans alanları?ı temsil etmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in yapı geçerlili?i, faktör analizi yöntemiyle incelenmiştir. Ölçekte yer alan toplam 21 madde, 6 temel faktör altında gruplandırılmıştır. Bu faktörlerin iç tutarlılıklar?ı (Alfa katsayıları?) aşağıdaki aralıklarda değişmektedir:

Faktör 1 için Alfa katsayıları?ı $r = 0.38 - 0.68$ aralığında?

Faktör 2 için Alfa katsayıları?ı $r = 0.51 - 0.73$ aralığında?

Faktör 3 için Alfa katsayıları?ı $r = 0.64 - 0.81$ aralığında?

Faktör 4 için Alfa katsayıları?ı $r = 0.58 - 0.72$ aralığında?

Faktör 5 için Alfa katsayıları?ı $r = 0.81$ olarak belirlenmiştir.

Faktör 6 için Alfa katsayıları?ı $r = 0.73 - 0.85$ aralığında değişmektedir.

Faktörlerin ço?unda güçlü iç tutarlılık gözlemlenirken, faktör yüklerinin ve katsayıları?ın bu geniş aralıkta dağılıması, ölçe?in alt boyutları?ın farklı düzeylerde homojenliğe sahip olduğunu göstermektedir. Ancak genel olarak, 6 faktörlü yapı?ın hem?irelik performans?ın kritik boyutları?ı kapsadığını kabul edilmiştir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, özellikle iç tutarlılık analizleri ve iki yarı korelasyon (split-half) yöntemleri kullanılarak kapsamlı bir şekilde incelenmiştir. Ölçekteki ifadeler iki bölüme ayrılarak her bir bölümün Alfa katsayıları? belirlenmiştir:

Birinci bölümün Alfa katsayıları?ı: $r = 0.78$.

İkinci bölümün Alfa katsayıları?ı: $r = 0.73$.

Bu iki bölüm arasındaki korelasyon $r = 0.66$ olarak hesaplanmıştır. Ölçe?in genel güvenilirliğini destekleyen diğer önemli katsayıları ise şöyledir:

Spearman-Brown katsayıları?ı: $r = 0.79$.

Genel Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları?ı: $r = 0.85$.

Guttman split-half katsayıları?ı: $r = 0.78$.

Bu sonuçlar, **Hem?ire ve Yönetic? Hem?irelerin Performans De?erlendirme Ölçe?i'nin** yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu ve ölçülen performans?ı istikrarlı bir şekilde ölçebildiğini göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, toplam 21 maddeden oluşmakta olup, geliştirme amaçlarında uygulanan faktör analizi ile bu maddeler 6 farklı boyutta toplanmıştır. Bu faktörler, hem?irelerin ve yönetici hem?irelerin performans değerlendirme süreçlerine yönelik algılarındaki çe?itliliği ve çok yönlülüğü yansıtmaktadır. Faktör yapısı, ölçeğin teorik yapısına (performans değerlendirme beklentileri ve görüşleri) destekler niteliktedir.

Faktörlerin minimum ve maksimum Alfa katsayısı aralıkları (0.38 ile 0.85 arasında değişen) dikkate alındığında, ölçeğin alt boyutlarının belirli bir heterojenliğe sahip olduğu, ancak genel ölçek güvenilirliğinin $r=0.85$ ile oldukça iyi düzeyde olduğu görülmektedir. Bu detaylı faktör yapısı, araştırmacılara sadece genel bir performans skoru yerine, alt farklı yetkinlik alanlarında ayrı ayrı değerlendirme yapma imkanı sunmaktadır.

Enstrüman

Test Türü: Geliştirme Ölçeği (Özgün Ölçek Geliştirme)

Format: 21 maddelik, 6 faktörlü, Yazılı Anket.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Hem?ireler ve Yönetici Hem?ireler.

Ya? Grubu: Çalışan Yetkin Popülasyon (Profesyonel Sağlık Çalışanları).

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki hastanelerde görev yapan hemşirelik personeli.

Test Metodolojisi: 5'li Likert Ölçeği kullanılmıştır. Derecelendirme formatı şöyledir: 1= kesinlikle katılmıyorum, 2= katılmıyorum, 3= kararsızım, 4= katılmıyorum, 5= tamamen katılmıyorum. Yüksek puanlar, ilgili değerlendirme boyutuna dair olumlu bir algıyı veya yüksek beklentiyi ifade eder.

Anahtar Kelimeler

Sağlık Hizmetleri, Personel Yönetimi, ?ç Tutarlılık, Alfa Katsayısı, Hemşirelik Performans, Örgütsel Psikoloji, Performans Yönetimi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilinmiyor

Bağılı E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Berrin Selçuk Yalç?n (1998 y?l? itibar?yla Ege Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir).

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 1998 y?l?nda tamamlanan bir yüksek lisans tezi ürünüdür. Akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlar için tezin orijinal kayna??na at?f yap?lmas? gerekmektedir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için sorumlu yazar Berrin Selçuk Yalç?n veya tezin bulundu?u kurum ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: hemsire-ve-yonetici-hemsirelerin-performans-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Selçuk- Yalç?n, B. (1998). *Performans de?erlendirilmesine ili?kin hem?irelerin görü? ve beklentilerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi). Ege Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir.

Tez Kayna??: tez.yok.gov.tr

Hem?ire ve Yönetic? Hem?irelerin Performans De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta (Source Content) sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi ve içeri?i için yazar?n 1998 tarihli yüksek lisans tezi incelenmelidir.